

DESENE ȘI MODELE – Extras din legislație

Considerații generale. Noțiuni. Definirea unor termeni.

Drepturile asupra desenelor și modelelor sunt dobândite și protejate în România prin înregistrare la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, și fac obiectul Legii nr. 129/1991 privind protecția desenelor și modelelor, republicată¹.

Străinii cu domiciliul sau sediul în afara teritoriului României beneficiază de prevederile legii române în condițiile convențiilor internaționale privind desenele și modelele, la care România este parte.

Noțiuni.

Prin **desen industrial** se înțelege aspectul exterior al unui produs luat ca un tot sau doar o parte, redat în două dimensiuni, rezultat din caracteristicile specifice ca: linii, contururi, culori, forma, textura, sau materialul produsului sau chiar suprafața lui decorativă. Exemple de desen industrial includ decoruri florale sau alt fel de decoruri, simboluri grafice, precum și icoanele de pe computer sau opere de artă cum ar fi sculpturile.

Modelul industrial este aspectul exterior al unui produs sau al unei părți a acestuia, redat în trei dimensiuni, rezultat din combinația dintre principalele caracteristici, îndeosebi linii, contururi, culori, forma, textura și/sau ornamentația produsului în sine.

Nu toate desenele sau modelele industriale pot fi înregistrate. În general vorbind, un desen sau model industrial trebuie să fie nou cu privire la orice este deja cunoscut oriunde, înainte de data de înscriere a cererii de a înregistra desenul sau modelul industrial.

Definirea unor termeni

Aranjamentul de la Haga—Aranjamentul privind depozitul internațional de desene și modele industriale, adoptat la Haga la 6 noiembrie 1925, cu modificările și completările ulterioare, la care România a aderat prin Legea nr. 44/1992;

autor — persoana fizică sau un grup de persoane fizice constituit pe baza unei înțelegeri, care a creat desenul sau modelul;

certificat de înregistrare — titlul de protecție acordat de O.S.I.M. pentru desenele și modelele înregistrate;

desen sau model — aspectul exterior al unui produs sau al unei părți a acestuia, redat în două sau trei dimensiuni, rezultat din combinația dintre principalele caracteristici, îndeosebi linii, contururi, culori, formă, textură și/sau materiale ale produsului în sine și/sau ornamentația acestuia;

desen sau model comunitar — desenul sau modelul protejat în condițiile Regulamentului nr. 6/2002/CE, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L nr. 3 din 5 ianuarie 2002, de

---

¹ Republicată în temeiul art. IV din Legea nr. 280/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor industriale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 729 din 26 octombrie 2007, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor industriale a mai fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 26 martie 2003, și a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 190/2005 pentru realizarea unor măsuri necesare în procesul de integrare europeană, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.179 din 28 decembrie 2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 332/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 20 iulie 2006.

către Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală, cu efect pe întregul teritoriu al Comunităților Europene;

detalii nesemnificative — acele elemente grafice sau de formă, care nu determină caracterul individual al desenului sau modelului;

înregistrare — modul de dobândire a drepturilor asupra desenelor și modelelor în temeiul legii române sau al convențiilor internaționale la care România este parte;

mandatar autorizat — persoana care exercită profesiunea de consilier în proprietate industrială în condițiile legii și care poate reprezenta o parte interesată în procedurile în fața O.S.I.M.;

produs — orice articol obținut printr-un proces industrial sau artizanal, conținând printre altele și elemente concepute spre a fi asamblate într-un produs complex, ambalaje, forme de prezentare, aranjamente, simboluri grafice, caractere tipografice; programele de calculator nu sunt considerate produs;

produs complex - un produs compus din elemente multiple ce pot fi înlocuite de o manieră care să permită dezasamblarea și reasamblarea produsului;

solicitant — persoana fizică sau juridică ce solicită la O.S.I.M. înregistrarea, respectiv eliberarea unui certificat de înregistrare a unui desen sau model;

titular — persoana fizică sau juridică căreia îi aparțin drepturile conferite prin înregistrarea desenului sau modelului și pentru care se eliberează certificatul de înregistrare.

Drepturile asupra desenului sau modelului

Dreptul la eliberarea certificatului de înregistrare aparține autorului desenului sau modelului ori succesorului său în drepturi, pentru desenele și modelele create în mod independent.

În cazul în care mai multe persoane au creat în mod independent un desen sau model, dreptul la eliberarea certificatului de înregistrare aparține persoanei care a depus prima cererea de înregistrare.

În cazul în care desenul sau modelul a fost creat ca urmare a unor contracte cu misiune creativă sau de către salariați, în cadrul atribuțiilor de serviciu, dreptul aparține persoanei care l-a comandat.

Până la proba contrară, solicitantul este prezumat a avea dreptul la eliberarea certificatului de înregistrare a desenului sau modelului.

Drepturile asupra unui desen sau model dobândite prin înregistrare la OSIM nu prejudiciază drepturile asupra desenelor sau modelelor neînregistrate, mărcilor și altor semne distinctive, brevetelor de invenție și modelelor de utilitate, caracterelor tipografice, topografiilor de produse semiconductoare. Protecția desenului sau modelului înregistrat în conformitate cu prezenta lege nu exclude și nu prejudiciază protecția prin drept de autor a acestuia.

Condiții pentru protecția desenelor și modelelor

Obiectul cererii poate fi înregistrat în măsura în care constituie un desen sau model, acesta este nou și are un caracter individual.

Un desen sau model este considerat nou dacă nici un desen sau model identic nu a fost făcut public înaintea datei de depunere a cererii de înregistrare sau dacă a fost revendicată prioritatea, înaintea datei de prioritate. Se consideră că desenele sau modelele sunt identice dacă trăsăturile lor caracteristice diferă numai în ceea ce privește detaliile nesemnificative.

Se consideră că un desen sau model are caracter individual dacă impresia globală pe care o produce asupra utilizatorului avizat este diferită de cea produsă asupra unui asemenea utilizator de

orice desen sau model făcut public înaintea datei de depunere a cererii de înregistrare sau, dacă a fost revendicată prioritatea, înaintea datei de prioritate.

La evaluarea caracterului individual trebuie să se ia în considerare gradul de libertate a autorului în elaborarea desenului sau modelului.

Dacă un desen sau model aplicat la un produs ori încorporat într-un produs constituie o parte componentă a unui produs complex, acesta va fi considerat nou și având caracter individual numai dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) partea componentă, odată încorporată în produsul complex, rămâne vizibilă pe durata utilizării normale a acestuia; ca *utilizare normală* fiind desemnată utilizarea de către beneficiar, fără a include întreținerea sau reparațiile;
- b) caracteristicile vizibile ale părții componente îndeplinesc ele însele condițiile privind noutatea și caracterul individual.

Se consideră că un desen sau model a fost făcut public dacă a fost publicat ori dezvăluit în alt mod, expus, utilizat în comerț, cu excepția situațiilor în care aceste evenimente nu ar fi putut, în mod rezonabil și în cadrul activității obișnuite, să devină cunoscute cercurilor specializate din sectorul în cauză care acționează în cadrul Uniunii Europene înainte de data de depunere a cererii de înregistrare sau, dacă a fost invocată o prioritate, înaintea datei de prioritate. Cu toate acestea, nu se va considera că desenul sau modelul a fost făcut public pentru simplul motiv că a fost dezvăluit unei terțe persoane în condiții explicite sau implicite de confidențialitate.

Divulgarea nu este luată în considerare dacă desenul sau modelul pentru care se solicită protecție a fost făcut public:

- a) de către autor sau succesorul său în drepturi ori de către un terț pe baza informațiilor furnizate sau actelor îndeplinite de autor sau succesor;
- b) în perioada de 12 luni precedând data de depozit a cererii de înregistrare sau, dacă o prioritate este revendicată, la data de prioritate.

Aceste prevederi sunt aplicabile și în situația în care desenul sau modelul a fost făcut public, ca urmare a unui abuz în legătură cu autorul sau succesorul său.

Excepții de la înregistrarea desenelor și modelelor

Desenul sau modelul care este determinat exclusiv de o funcție tehnică nu poate fi înregistrat. Nu poate fi înregistrat un desen sau model care trebuie reprodus în forma și la dimensiunile exacte, pentru a permite ca produsul în care acesta este încorporat sau căruia îi este aplicat să fie conectat mecanic ori amplasat în, în jurul sau pe un alt produs, astfel încât fiecare produs să își poată îndeplini funcția proprie. Poate fi înregistrat un desen sau model care permite asamblări sau conexiuni multiple între produsele interschimbabile în cadrul unui sistem modular. Sunt excluse de la protecție desenele sau modelele contrare ordinii publice sau bunelor moravuri.

Înregistrarea și eliberarea titlului de protecție

Înregistrarea cererii de protecție pentru un desen sau model

Pentru a îndeplini condițiile de valabilitate și pentru a fi considerată valabilă pentru procedura de examinare cererea de înregistrare a unui desen sau model trebuie să cuprindă:

- a) solicitarea de înregistrare a desenului sau modelului;
- b) datele de identificare a solicitantului;
- c) numărul de desene sau modele pentru care se solicită protecția;
- d) indicarea produselor în care este încorporat desenul sau modelul, dacă este cazul;
- e) descrierea elementelor noi, caracteristice desenului sau modelului pentru care se solicită protecția, așa cum apar în reprezentările grafice depuse;

f) numele autorilor sau o declarație pe răspunderea solicitantului că autorii au renunțat la dreptul de a fi menționați în cerere și/sau în publicațiile desenului sau modelului;

g) reprezentările grafice ale desenului sau modelului.

Cererea de înregistrare mai poate conține, după caz, și alte elemente care nu condiționează data depozitului reglementar:

a) datele de identificare a mandatarului autorizat, în cazul în care acesta a fost desemnat în cererea de înregistrare;

b) actele de prioritate;

c) solicitarea amânării publicării;

d) procura de reprezentare în fața O.S.I.M.;

e) declarația indicând informațiile care, după cunoștința solicitantului, permit să se dovedească îndeplinirea condițiilor de acordare a protecției desenului sau modelului pentru care se solicită înregistrarea.

Reprezentările grafice trebuie să redea complet desenul sau modelul care face obiectul cererii de înregistrare, astfel încât caracteristicile sale estetice să fie evidențiate. În caz contrar, cererea de înregistrare se respinge. Reprezentările grafice trebuie să fie de o calitate suficientă, pentru ca toate detaliile desenului sau modelului să fie evidențiate și publicarea să fie posibilă.

Constituirea depozitului reglementar național

Cererea de înregistrare și descrierea, redactate în limba română, însoțite de reprezentările grafice ale desenului sau modelului ori, după caz, de specimene, se depun la O.S.I.M. și constituie depozitul reglementar.

O.S.I.M. înregistrează cererea dacă sunt depuse minimum următoarele: o cerere care să conțină solicitarea de înregistrare a desenului sau modelului, datele de identificare a solicitantului și reprezentările grafice sau specimenele.

Data depozitului reglementar este data la care au fost depuse documentele sau data care rezultă din tratatele ori convențiile privind desenele sau modelele la care România este parte.

În procedurile în fața O.S.I.M. solicitantul înregistrării sau succesorul său în drepturi poate fi reprezentat de un consilier în proprietate industrială autorizat. Pentru persoanele care nu au domiciliul sau sediul pe teritoriul României, reprezentarea este obligatorie, cu excepția depunerii cererii.

Cererea de înregistrare având dată de depozit se înscrie în Registrul cererilor depuse.

Depozitul reglementar asigură solicitantului un drept de prioritate, cu începere de la data constituirii acestuia, față de orice alt depozit ulterior privind același desen sau model.

Un depozit multiplu poate cuprinde mai multe desene sau modele ale aceleiași categorii de produse, în conformitate cu clasificarea internațională a desenelor și modelelor.

Desenele și modelele care fac obiectul unui depozit multiplu trebuie să satisfacă o regulă de unitate de concepție, de unitate de producție sau de unitate de utilizare ori trebuie să aparțină aceluiși ansamblu sau aceleiași compoziții de articole.

Invocarea dreptului de prioritate

Persoanele fizice sau persoanele juridice ale statelor părți la convențiile la care România este parte beneficiază de un drept de prioritate de 6 luni, cu începere de la data primului depozit, dacă solicită protecția în acest termen, pentru același desen sau model. Se recunoaște un drept de prioritate de 6 luni, întemeiat pe un depozit de model de utilitate.

Dacă solicitantul a prezentat anumite produse și servicii în cadrul unei expoziții internaționale oficiale sau oficial recunoscute, în sensul Convenției privind expozițiile internaționale, semnată la Paris la data de 22 noiembrie 1928, ratificată de România prin Legea nr.

246/1930, cu modificările și completările ulterioare, organizată pe teritoriul României sau într-un stat membru al Convenției de la Paris pentru protecția proprietății industriale, în forma revizuită la Stockholm la 14 iulie 1967, și dacă o cerere de înregistrare a desenului sau modelului sub care au fost prezentate aceste produse a fost depusă la O.S.I.M. într-un termen de 6 luni de la data prezentării în expoziție, solicitantul va beneficia de un drept de prioritate de la data introducerii produsului în expoziție; această perioadă nu prelungește termenul de prioritate inițial.

Prioritățile sunt recunoscute dacă sunt invocate odată cu depunerea cererii și dacă în termen de 3 luni de la data depunerii cererii se confirmă prin acte de prioritate.

Examinarea preliminară

Cererile depuse la OSIM sunt supuse unei prime proceduri de examinare din care să rezulte:

- a) îndeplinirea condițiilor de formă ale cererii;
- b) îndeplinirea condițiilor prescrise pentru reprezentările grafice;
- c) îndeplinirea condițiilor prescrise pentru celelalte documente sau acte anexate la cerere, prevăzute prin legea română de reglementare a regimului desenelor și modelelor
- d) achitarea taxelor în termenul și cuantumul prevăzute de lege.

Dacă se constată neregularități, acestea se notifică solicitantului, acordându-i-se un termen necesar pentru remedieri. În cazul în care neregularitățile nu sunt remediate în termenul acordat de O.S.I.M., cererea se va respinge sau, după caz, nu se va recunoaște prioritatea.

Cererile care nu îndeplinesc condițiile de depozit multiplu se vor diviza de către solicitant, la cererea O.S.I.M. Solicitantul are obligația să divizeze cererea în termenul acordat de O.S.I.M., constituind câte un depozit reglementar pentru fiecare grup de desene sau modele care îndeplinesc condițiile legale. În cazul în care solicitantul nu divizează cererea în termenul acordat, O.S.I.M. divizează din oficiu cererea în mai multe cereri divizate și va lua în examinare numai prima cerere, respingându-le pe celelalte.

Cererile divizate nu pot fi depuse decât pentru elementele care nu depășesc conținutul cererii inițiale. Cererile divizate sunt considerate ca fiind depuse la data de depozit a cererii inițiale.

Publicarea cererii de constituire a depozitului reglementar

Cererea de înregistrare a desenului sau modelului, precum și reproducerea, fotografia sau reprezentarea grafică a acestuia se publică în Buletinul oficial de proprietate industrială al O.S.I.M., în format electronic, în termen de maximum 4 luni de la data constituirii depozitului reglementar, în alb-negru sau, la cerere, în culori.

Publicarea poate fi amânată, la cererea solicitantului, pe o perioadă care nu poate depăși 30 de luni, calculată de la data depunerii cererii sau de la data priorității, când aceasta a fost invocată.

Publicarea cererilor internaționale de către Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale este considerată o publicare valabilă.

Persoanele interesate pot face opoziții scrise la O.S.I.M. privind cererea de înregistrare a desenului sau modelului, în termen de două luni de la data publicării acestuia invocând motivele pentru care legea prevede respingerea la înregistrare sau anularea acesteia.

O.S.I.M. notifică solicitantului cererii opoziția formulată, indicând numele persoanei care a formulat-o, precum și motivele opoziției privind înregistrarea desenului sau modelului. În termen de două luni de la data notificării opoziției, solicitantul poate prezenta punctul său de vedere.

Opoziția formulată cu privire la cererea de desen sau model publicată se soluționează de către o comisie din cadrul OSIM în termen de 3 luni de la depunere. Comisia emite un raport de admitere sau de respingere a opoziției, care va fi luat în considerare la examinarea de fond.

Soluționarea opoziției poate fi suspendată în următoarele situații:

- a) când se bazează pe o cerere de înregistrare a unui desen sau model, până la luarea unei hotărâri cu privire la aceasta;
- b) desenul sau modelul opus face obiectul unei acțiuni în anulare, până la soluționarea definitivă a cauzei.

Examinarea de fond a cererilor de înregistrare a desenelor și modelelor

Cererile de înregistrare a desenelor sau modelelor se examinează de către Comisia de examinare a desenelor și modelelor, din cadrul OSIM. Comisia hotărăște, după caz, înregistrarea sau respingerea desenului sau modelului, în termen de 12 luni de la data publicării cererii, ori poate lua act de renunțarea la cerere sau de retragerea acesteia. Comisia va lua hotărârea de înregistrare a desenului sau modelului pe baza unui raport de examinare.

Înregistrarea desenelor sau modelelor se face în Registrul desenelor și modelelor și se publică în Buletinul oficial de proprietate industrială al O.S.I.M.

Cererea de înregistrare a unui desen sau model va fi respinsă sau înregistrarea va fi anulată pentru următoarele motive:

- a) nu sunt îndeplinite condițiile definitorii ale desenului sau modelului, modelul nu are caracter individual și de noutate;
- b) obiectul cererii nu face referire la un desen sau model determinat exclusiv de o funcție tehnică, obiectul pentru care este formulată cererea este exclus de la înregistrare ca fiind contrar ordinii publice sau bunelor moravuri;
- c) obiectul cererii încorporează, fără acordul titularului, o operă protejată prin Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare, sau orice alt drept de proprietate industrială protejată;
- d) constituie o utilizare improprie a oricăruia dintre obiectele menționate în lista cuprinsă în art. 6 ter din Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale, în forma revizuită la Stockholm la 14 iulie 1967, la care România a aderat prin Decretul nr. 1.177/1968, sau o utilizare abuzivă a emblemelor și stemelor;
- e) solicitantul nu a făcut dovada că este persoană îndreptățită la înregistrarea desenului sau modelului;
- f) desenul sau modelul este în conflict cu un desen sau model anterior care a făcut obiectul unei divulgări publice după data de depozit a cererii de înregistrare sau după data de prioritate, dacă o prioritate este revendicată, și care este protejată de la o dată anterioară prin înregistrarea unui desen sau model comunitar ori printr-o cerere de înregistrare a unui desen sau model comunitar, sau prin înregistrarea unui desen sau model în România ori printr-o cerere de obținere a protecției în România;
- g) desenul sau modelul folosește un semn distinctiv ce conferă titularului semnului dreptul de a interzice această utilizare.

Când un desen sau model a fost respins la înregistrare ori când un drept asupra unui desen sau model a fost declarat nul pentru motivele invocate anterior, desenul sau modelul poate fi înregistrat ori dreptul asupra desenului poate fi menținut într-o formă modificată, dacă în acea formă cerințele de protecție vor fi îndeplinite, iar identitatea desenului sau modelului va fi păstrată, înregistrarea sau menținerea într-o formă modificată poate să includă înregistrarea însoțită de o renunțare parțială din partea deținătorului dreptului asupra desenului sau modelului ori de înregistrarea în Registrul desenelor și modelelor a hotărârii judecătorești a instanței care a pronunțat nulitatea parțială a dreptului asupra desenului sau modelului.

Dreptul asupra unui desen poate fi declarat nul chiar după ce a expirat sau s-a renunțat la el.

În examinarea cererii, se vor lua în considerare fondul documentar de desene și modele existent la O.S.I.M., înregistrările internaționale de desene și modele la Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale, desenele/modelele comunitare, precum și orice alte documente relevante pentru procedurile de examinare depuse de persoanele interesate. În procedurile de examinare, O.S.I.M. poate solicita orice completări necesare, iar în cazul desenelor, chiar specimene.

Dacă înregistrarea unui desen sau model, reînnoirea înregistrării acestuia sau înscrierea unei modificări în Registrul de desene și modele a fost afectată, în mod evident, din eroare materială, O.S.I.M. poate, în termen de 3 luni cu începere de la data înregistrării sau de la data înscrierii, să revoce înregistrarea, reînnoirea sau înscrierea modificării efectuate. Hotărârea de revocare, motivată, se comunică persoanelor interesate în termen de 30 de zile.

Hotărârile privind cererile de înregistrare a desenului sau modelului pot fi contestate, în scris și motivat, la O.S.I.M., în termen de 30 de zile de la comunicare. Contestația va fi examinată, în termen de cel mult 3 luni de la depunerea contestației. Hotărârea se comunică părților în termen de 30 de zile de la pronunțare și poate fi atacată în termen de 30 de zile de la comunicare. Hotărârile Comisiei de contestații rămase definitive și irevocabile se publică în Buletinul oficial de proprietate industrială al O.S.I.M., în termen de 60 de zile de la pronunțarea hotărârii.

Eliberarea certificatelor de înregistrare de desene sau modele de către O.S.I.M: se face în temeiul hotărârilor de admitere a cererii de înregistrare a desenelor sau modelelor, în termen de 30 de zile de la data la care hotărârea de admitere a rămas definitivă și irevocabilă.

Procedurile privind cererile de înregistrare de desene și modele și certificatele de înregistrare sunt supuse taxelor, în cuantumul și la termenele stabilite conform legii. Neplata taxelor la termenele legale atrage neefectuarea procedurii respective sau respingerea cererii de înregistrare a desenului ori modelului.

Solicitantul sau titularul certificatului de înregistrare care, din motive de forță majoră, nu a putut să respecte un termen privind procedurile în fața O.S.I.M. este repus în termen, dacă prezintă o cerere motivată, în termen de 60 de zile de la încetarea cauzei care l-a împiedicat să acționeze, dar nu mai târziu de un an de la expirarea termenului nerespectat.

Drepturi și obligații ale titularului certificatului de înregistrare a desenelor și modelelor

Pe întreaga durată de valabilitate a înregistrării desenelor sau modelelor, titularul are un drept exclusiv de a le utiliza și de a împiedica utilizarea lor de o terță parte care nu dispune de consimțământul său.

Titularul are dreptul de a interzice terților să efectueze, fără consimțământul său, următoarele acte: reproducerea, fabricarea, comercializarea ori oferirea spre vânzare, punerea pe piață, importul, exportul sau folosirea unui produs în care desenul sau modelul este încorporat ori la care acesta se aplică sau stocarea unui astfel de produs în aceste scopuri.

Întinderea protecției este determinată de reprezentările grafice ale desenelor sau modelelor înregistrate. Protecția acordată unui desen sau model se extinde la orice desen sau model care nu produce o impresie vizuală globală diferită asupra unui utilizator avizat. La stabilirea sferei de protecție se ia în considerare gradul de libertate a autorului în realizarea desenului sau modelului.

Drepturile conferite prin certificatul de înregistrare a desenelor și modelelor nu se exercită în privința:

- a) actelor efectuate exclusiv în scop personal și necomercial, experimental, de cercetare sau învățământ, cu condiția ca aceste acte să nu prejudicieze exploatarea normală a desenelor sau modelelor și să se menționeze sursa;

- b) activităților de reproducere în domeniul cercetării sau învățământului, în scopul citării ori predării, cu condiția ca aceste activități să fie compatibile cu practica comercială loială, să nu aducă atingere în mod nedrept exploataării normale a desenului sau modelului și ca sursa să fie menționată;
- c) echipamentelor aflate pe vehicule de transport maritim sau aerian înregistrate într-o altă țară, atunci când acestea intră temporar pe teritoriul României, ori importului de piese de schimb și accesorii în scopul reparării acestor vehicule sau al executării de reparații pe aceste vehicule;
- d) folosirii sau luării măsurilor efective și serioase de folosire a desenelor sau modelelor de către terți, în intervalul de timp dintre decăderea din drepturi a titularului și revalidarea certificatului;
- e) folosirii desenului sau modelului cu bună-credință, în perioada cuprinsă între data publicării decăderii din drepturi a titularului și data publicării dreptului restabilit.

Drepturile decurgând din înregistrarea desenului sau modelului nu se vor putea exercita în cazul introducerii pe piața comunitară a produselor în care sunt încorporate desene sau modele protejate ori la care acestea se aplică, introduse pe piață anterior de către titularul certificatului de înregistrare sau cu consimțământul acestuia.

Începând cu data publicării cererii persoana fizică sau persoana juridică îndreptățită la eliberarea certificatului de înregistrare beneficiază provizoriu de aceleași drepturi conferite în condițiile legii până la eliberarea certificatului de înregistrare, cu excepția cazurilor în care cererea de înregistrare a fost respinsă sau retrasă.

Încălcarea prevederilor privind drepturile de titularului atrage pentru persoanele vinovate obligația de despăgubire potrivit dreptului comun; titlul pentru plata despăgubirilor se poate executa numai după eliberarea certificatului de înregistrare a desenului sau modelului.

Perioada de valabilitate a unui certificat de înregistrare a desenului sau modelului este de 10 ani de la data constituirii depozitului reglementar și poate fi reînnoită pe 3 perioade succesive de 5 ani.

Pe întreaga perioadă de valabilitate a certificatului, titularul este obligat la plata taxelor de menținere în vigoare a acestuia. O.S.I.M. acordă un termen de grație de cel mult 6 luni pentru plata taxelor de menținere în vigoare, pentru care se percepe majorări. Neplata acestor taxe atrage decăderea titularului din drepturi.

Decăderea titularului din drepturi se publică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială al O.S.I.M. În cazul decăderii din drepturi a titularului, acesta poate solicita revalidarea certificatului de înregistrare, pentru motive temeinice.

Dreptul exclusiv de exploatare decurgând din înregistrarea desenului sau modelului încetează în următoarele situații:

- a) la expirarea perioadei de valabilitate;
- b) prin anularea certificatului de înregistrare;
- c) prin decăderea titularului din drepturi;
- d) prin renunțarea titularului certificatului de înregistrare.

Titularii certificatelor de înregistrare a desenelor sau modelelor pot menționa pe produse semnul D, respectiv litera „D” majusculă, înscrisă într-un cerc, însoțită de numele titularului sau de numărul certificatului.

Dreptul la eliberarea certificatului de înregistrare a desenului sau modelului, drepturile care decurg din cererea de înregistrare a desenului sau modelului, precum și drepturile născute din înregistrare sunt transmisibile în tot sau în parte.

Transmiterea se poate face pe cale succesorală, prin cesiune sau licență. Transmiterea se înscrie la O.S.I.M. în Registrul desenelor și modelelor și produce efecte față de terți numai de la data publicării în Buletinul oficial de proprietate industrială a mențiunii de transmitere. Înscrierea

transmiterii de drepturi asupra desenelor sau modelelor aflate în litigiu se suspendă până la data rămânerii definitive a hotărârilor judecătorești cu privire la acestea.

Autorul, titular al certificatului de înregistrare a desenului sau modelului, beneficiază de drepturi patrimoniale stabilite pe bază de contract cu persoanele care exploatează desenul sau modelul. În cazul încheierii unui contract de cesiune, drepturile patrimoniale ale autorului se stabilesc în acest contract.

Cererile internaționale făcute în conformitate cu Aranjamentul de la Haga se depun la Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale, direct sau prin intermediul O.S.I.M.

Autorul are dreptul să i se menționeze numele, prenumele și calitatea în certificatul de înregistrare eliberat, precum și în orice acte sau publicații privind desenul sau modelul.

Înregistrarea desenului sau modelului poate fi anulată, în tot sau în parte, la cererea unei persoane interesate, în cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile definerii ale desenului sau modelului, modelul nu are caracter individual și de noutate; obiectul cererii nu face referire la un desen sau model determinat exclusiv de o funcție tehnică, obiectul pentru care este formulată cererea este exclus de la înregistrare ca fiind contrar ordinii publice sau bunelor moravuri sau încalcă o operă protejată în regimul dreptului de autor. Anularea poate fi cerută pe toată durata de valabilitate a certificatului de înregistrare și se judecă de către Tribunalul București. Hotărârea de anulare se înregistrează la O.S.I.M. și se publică în termen de maximum două luni de la data înregistrării acesteia.

Litigiile cu privire la calitatea de autor al desenului sau modelului, calitatea de titular al certificatului de înregistrare, cele cu privire la drepturile patrimoniale născute din contractele de cesiune sau licență sunt de competența instanțelor judecătorești, potrivit dreptului comun.

Desenele și modelele comunitare

Desenele și modelele comunitare beneficiază de protecție pe teritoriul României, în baza Regulamentului nr. 6/2002/CE privind desenele și modelele comunitare, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L nr. 3 din 5 ianuarie 2002.

Cererile de desene și modele comunitare pot fi depuse direct la Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală sau prin intermediul O.S.I.M.

Când o cerere de desen sau model comunitar este depusă la O.S.I.M. în temeiul Regulamentului nr. 6/2002/CE privind desenele și modelele comunitare, O.S.I.M. înscrie data primirii pe cerere, și, fără să procedeze la examinare, o transmite la EUIPO.